

[Aksel Møller.]

tvangsindlagt; nu kan de igen købe økonomisk ind og lade søndagsstegen ende om fredagen som bixsemad eller andre velsmagende billige spiser. Alt det tror jeg har en umådelig betydning, ikke blot for husmødrene, men i det hele taget for hjemmenes økonomi.

Jeg tror, det ville være forkert af os, hvis vi sagde, at det vil blive helt let at nå frem til denne tilstand uden overgangsbesværligheder. Jeg er overbevist om, at der vil blive overgangsbesværligheder, og at der vil blive megen diskussion om, hvorvidt disse besværligheder er et udtryk for, at det, vi her vil gennemføre, er urimeligt. Jeg beder derfor tinget om at stå samlet om, at det kun kan blive *overgangsbesværligheder*. Disse må overvindes, og når de først er overvundet, tror jeg det vil vise sig, at vi med denne beslutning er kommet et langt stykke videre frem mod de friere forhold, som vi allesammen længes efter, men som det jo desværre nok skal vise sig at volde nogle vanskeligheder hist og her at opnå.

Det var klart, at skulle disse resultater nås, måtte den nye ordning i alt fald ikke føre med sig, at pristigninger for disse produkter førte til en ny bevægelse i den onde cirkel, og derfor måtte de partier, der har deltaget i denne ordnings tilvejebringelse, være enige i, at de tilskud, der faldt bort, på en eller anden måde måtte finde en erstatning i et eller andet middel til at bevirke, at befolkningen fik nogenlunde dækning indenfor den ration, man i øjeblikket har. At tilskudsordningen her bliver afløst af en rabatordning, opfylder i virkeligheden dette formål, men jeg er enig med det ærede medlem hr. Erik Eriksen i, at rabatordningen ikke er nogen ideel ordning. Jeg tror, at dette vil være den almindelige betragtning hele landet over. Jeg tror i og for sig heller ikke, at den højtærede landbrugsminister vil være uenig deri. Når nu 3,1 mill. mennesker i Danmark skal have rabatkort for 15 eller 15½ kr. for et halvt år, så er vi ude i noget, som i alt fald ikke må være eksempel på, hvad vi iøvrigt vil foretage os. Grunden til, at vi har fået denne rabatordning, er efter min opfattelse, at udløbet af loven finder sted på et tidspunkt, da det ikke er muligt at drøfte spørgsmålet om at give dækning gennem lavere skatter. Derfor måtte vi samles om det, der var muligt, og dermed er rabatmærkerne kommet til verden. Jeg er enig i, at vi bør have hele dette problem i erindring, når skattelovene vedrørende næste skatteår skal udarbejdes, og jeg håber, at der til den

tid virkelig kan findes en fremgangsmåde, som muliggør gennem en skattelettelse at yde det tilskud til befolkningen, den lettelse af befolkningens samlede udgifter, som modsvarer den forhøjelse af levnedsmiddelpriserne, som her vil finde sted. Derfor anbefaler jeg på mit partis vegne, at man stemmer for lovforslaget, således som det nu foreligger affattet her ved anden behandling. Vi glæder os over, at lovforslaget kun er sat til at vare i et halvt år. Det skulle åbne muligheder for, at vi inden så forfærdelig længe kan komme videre frem mod en naturlig og normal ordning af alle disse forhold.

Aage Fogh: Siden lovforslaget var til første behandling, er der jo sket den gennemgribende ændring, at det, der koster de fleste penge, er udgået. Det gælder tilskuddet til flæsk, og disse ca. 90 mill. kr. bliver overladt til finansudvalget. Jeg anser det i og for sig for at være en betænkelig form for lovgivning, at man på den måde stryger et så væsentligt beløb i selve lovgivningen og overgiver det til finansudvalget, men det er nu sket. Det, der er blevet tilbage, er tilskuddet til brød og mælk. Det drejer sig om 75—80 mill. kr., og det er jo et ganske overordentlig stort tal, når man hører det på en gang, men hvis man analyserer det og finder ud af, at det drejer sig om 5 øre pr. dag pr. indbygger i den samlede befolkning, synes det straks lidt mindre, og dette får mig til at anstille den betragtning, om ikke vi fra lovgivningsmagts side i nogen grad overvurderer betydningen af de tal, der her er tale om. En udgift af 5 øre pr. dag pr. person er jo til at overse for de fleste, og derfor havde jeg ønsket, at man havde fundet en anden vej ud af spørgsmålet end den, vi fandt med rabatkortene. Jeg havde ønsket, at man havde givet en generel skattelettelse, og at man så havde givet dækning for den del af befolkningen, som virkelig har dækning behov: børnerige familier, aldersrentenydere, invaliderentenydere o. lign., medens den øvrige befolkning måtte have klaret sig med en skattelettelse og tage det tab, der kunne blive, og som jo var til at overse. Det var der ikke mulighed for at enes om; jeg tør ikke sige, at der ikke var mulighed for at få flertal for det, for så er jeg ikke sikker på at være i overensstemmelse med sandheden, men det var ikke muligt at enes om det, og da vi gerne ville nå til enighed, er vi i mit parti gået med til den ordning, der blev slutresultatet. Men jeg vil gerne gøre den bemærkning, at når loven nu får så kort en levetid som